



Gorm Anker Gunnarsen (Ø)

Spørgsmål om specialtilbud for elever med læse- og skrivevanskeligheder

15-06-2022

Sagsnummer I F2
2022 - 8970

Kære Gorm

Dokumentnummer i F2
1496981

Du har den 7. juni 2022 stillet følgende spørgsmål til forvaltningen om specialtilbud for elever med læse- og skrivevanskeligheder:

Sagsnummer i eDoc
2022-0185629

1. Er det korrekt, at visitation til læseklasser/buf-flex ikke har samme omfang som i tidligere år? Hvilken udvikling har der været i denne visitation over de senere år? Hvis det er relativt nemt at trække tallene, vil jeg gerne have de sidste ti år, men fem år kan også fungere.
2. Er BUF enig i, at det statistisk set er omkring 5% af eleverne, som er ordblinde?
3. Hvad kan være forklaringer på afvigelser fra de 5% i København?
4. Hvad kan der gøres for de elever, der er særligt udsatte?
5. Hvor mange elever er visiteret til læseklasserækker på Blågård og Lykkebo - og til tilbud på Kirkebjerg, og hvorfor er det visiterede antal elever faldet?
6. Hvordan vil BUF sikre sammenhængskraften i det eksisterende tilbud, indtil fremtiden for denne gruppe af elever er afklaret og et evt. nyt setup er oppe at køre?
7. Hvis plads i en læseklasse er en rettighed for de elever, der er visiteret, og for deres forældre, er denne rettighed så reelt sikret nu?
8. I hvilket omfang er Corona en forklaring på udviklingen? Og hvordan går det med planlægning af ekstraordinær screening og andre initiativer, der skal sikre at elevers behov imødekommes?
9. I hvilket omfang er vellykket inklusion en forklaring? Hvordan er udviklingen i henvendelser til Kompetencecenter for elever med læse- skrivevanskeligheder?
10. Hvorfor bruger forvaltningen "stavning" og ikke "skrivning" som markør - som det fremgår af "tilbud til børn med læse- stavevanskeligheder" på hjemmesiden <https://www.kk.dk/borger/pasning-og-skole/boern-og-unge-med-saerlige-behov/boern-med-saerlige-behov-i-skole-fritidsinstitution-og-ungdomsuddannelse/specialskoler-og-specialklasseraecker>
11. Måske skyldes faldet i visitation en generel holdningsændring til specialklasser? Hvordan ser forvaltningen på den mulighed?

Center for Politik og HR
Ledelsessekretariatet
Rådhuspladsen 1 1550
København V

EAN-nummer
5798009382160

12. Måske skylder faldet en styring af hvem, der indstilles til visitation? Hvis forklaringen er, at faldet skyldes en ændring i den arbejdsgang, der ligger forud for indstillingen, så er det måske værd at overveje om det tilgodeser det overordnede princip om rette tilbud til rette elev? Har områdelederne fået mere indflydelse på stillingtagen til indstilling af elever? Bliver tallene for visitation gennemgået områdevis - og hvad viser en eventuel sammenligning mellem områderne?

Besvarelse

Ad 1

Antallet af elever indskrevet i en læseklasse i København er faldet i perioden fra 2015 til 2021 (Tabel 1). Samtidig har der dog været en stigning i antallet af københavnske elever, der er indskrevet på en købt plads på Ordblindeinstituttet i Ballerup (Tabel 2). Fra 2019 til 2021 har der desuden været en stigning i antallet af elever med læsevanskeligheder, der er indskrevet i en BUF-flex (Tabel 3). Det er ikke muligt at trække data på elever med læsevanskeligheder i BUF-flex fra før 2019.

Tabel 1. Udvikling i antal elever indskrevet i læseklasser på københavnske skoler pr. 5/9

Skolenavn	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Blågård Skole	71	61	57	65	61	55	47
Lykkebo Skole	41	42	38	40	73	54	29
Kirkebjerg Skole ¹	26	37	34	35	0	0	0
Total	138	140	129	140	134	109	76

Tabel 2. Udvikling i antal københavnske elever i læseklasse på Ordblindeinstituttet i Ballerup pr. 5/9

Skolenavn	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ordblindeinstituttet	10	15	15	14	16	17	20

Tabel 3. Udvikling i antal elever med læsevanskeligheder i BUF-flex pr. 1/9

	2019	2020	2021
BUF-flex	14	60	47

¹ Klaseklasserækken blev i 2019 lukket på Kirkebjerg Skole.

Der har desuden været 6-8 elever i læsetilbud på Københavns Kommunes Ungdomsskole (KKU) pr. år i 2020 og 2021. Der er ikke data for KKU fra tidligere år.

Ad2

Forvaltningen har ikke grundlag for at kunne vurdere, hvorvidt forskellige estimater af andelen af elever, som er ordblinde, er retvisende.

Ad3

Forvaltningen har ikke data på, hvor mange københavnske elever, der er ordblinde. Men forvaltningen har ingen grund til at tro, at andelen af ordblinde elever i København skulle være anderledes end nationalt.

Ad4

For elever med læse- og skrivevanskeligheder på almenområdet understøtter forvaltningen skolerne med digitale hjælpemidler, kompetenceudvikling i anvendelse af programmerne samt kurser i ordblindhed og læse- og skriveudvikling i indskoling.

Jævnfør Københavns Kommunes styrelsesvedtægt yder kommunen også støtte til elever med både omfattende læse- og stavevanskeligheder og tale- og sprogvanskeligheder.

Elever med omfattende læse- og stavevanskeligheder

Elever med omfattende og vedholdende læse/stavevanskeligheder kan tilbydes undervisning i specialklasse fra 3. klasse - 9. klasse.

Læseklasserne er placeret på følgende skoler:

- Blågård Skole
- Lykkebo Skole
- 10. klasserække er placeret på et af kommunens 10. klassecentre.

Eleven modtager primært sin undervisning i specialklassen, men det tilstræbes af hensyn til den sociale og faglige udvikling, at eleverne tilknyttes almenskolen i de fag, hvor det skønnes, at eleven kan profitere heraf.

Elever med omfattende tale- og sprogvanskeligheder

Elever med omfattende tale- og sprogvanskeligheder kan tilbydes undervisning i specialklassen på Nyboder Skole fra 0. - 5. klasse. Tilbuddet henvender sig til elever, hvis specifikke sprog- og talevanskeligheder er så omfattende, at elevens behov bedst kan tilgodeses i en specialklasse. Elevernes sproglige vanskeligheder er karakteriseret ved såvel impressive (sprogforståelse, auditiv, hukommelsesspændvidde og skelneevne) som ekspressive vanskeligheder (-artikulation, fonologi, ordforråd, begreber, morfologi, syntaks og ordmobilisering). Eleverne kan have supplerende funktionsnedsættelser, men de sproglige vanskeligheder vurderes at

være den primære. Klassernes placering giver mulighed for deltagelse i almenundervisningen i et eller flere fag på Nyboder Skole.

Ad5

Jf. tabel 1 under besvarelse af spg. 1. Forvaltningen har ikke undersøgt, hvad faldet skyldes.

Ad6

Forvaltningen fortsætter som hidtil med at sikre sammenhængskraften i det eksisterende tilbud ift. målgruppen af elever indtil en eventuel ny politisk beslutning foreligger.

Ad7

Visiterede elever til en læseklasse er sikret denne plads indtil der foreligger en eventuel ny beslutning på området.

Ad8

Der er truffet politisk beslutning i København om at screene alle elever i enten 5. eller 6. klasse i skoleåret 22/23. Planlægningen af denne indsats er i gang.

Med den nye Aftale om et fremtidigt evaluerings- og bedømmelsessystem skærpes fokus på tidligt at screene for læsevanskeligheder. Fra skoleåret 2022/23 bliver det obligatorisk at gennemføre Risikotest for ordblindhed for elever med læsevanskeligheder. Ligeledes kan forældre, der selv er ordblinde, stille krav om at deres barn testes senest i 1. klasse.

Fra skoleåret 2025/26 bliver det obligatorisk at screene alle elever for læsevanskeligheder i 1. klasse med et screeningsværktøj udviklet af ministeriet. Fra skoleåret 2024/25 bliver det obligatorisk at anvende ministeriets screeningsværktøj til sprogvurdering i børnehaveklassen. Forvaltningen afventer ministeriets bekendtgørelser for den konkrete udmøntning.

Ad9

Børne- og Ungdomsforvaltningen opgør ikke antallet af henvendelser til Kompetencecentret for Læse- og skrivevanskeligheder. Kompetencecentret registrerer data over antallet af gennemførte supportforløb. Se opgørelsen nedenfor, som viser et fald i antallet af supportindsatser over tid.

I 2021 blev data opgjort pr. kalenderår. Før denne opgørelse blev data indsamlet over skoleår og derfor udestår data fra sidste halvdel af 2020.

Skoleår	Antal gennemførte supportindsatser
2021 (kalenderår)	11 (heraf 5 fordelt over flere klassetrin)
2019/2020	12

2018/2019	24
2017/2018	47

Ad10

Den rigtige markør er "skrivning" og ikke "stavning", og det skal ændres på hjemmesiden så der står "tilbud til børn med læse-skrivevanskeligheder".

Ad11

Forvaltningen har ikke viden om, hvad der har forårsaget faldet i indstillinger til læseklasser.

Ad12Visitation pr. område

Forvaltningen har ikke ændret arbejdsgange for indstilling til visitation, og det er jf. lovgivningen skolelederen og ikke Områdechefen, der indstiller elever til visitation.

Tabel 4 viser en opgørelse af elever, der er startet i læseklasse i løbet af et skoleår, fordelt på området, som har indsendt indstillingen.

I skoleårene 2017/18 til 2021/22 har område Nørrebro-Bispebjerg samlet set indstillet flest elever til læseklasse, efterfulgt af område Vesterbro-Valby-Kgs. Enghave.

Tabel 4. Udvikling i antal børn, der er startet i læseklasse (egne tilbud i København og Ordblindeinstituttet) pr. skoleår, fordelt på område, som har indsendt indstillingen. BUF-flex indgår ikke.

Område/Skoleår	17/18	18/19	19/20	20/21	21/22	Total
AMA	6	7	6	4	2	25
BV	4	8	7	4	2	25
IBØ	6	8	6	4	3	27
NB	9	16	7	5	7	44
VVK	8	10	9	7	1	35
Total	33	49	35	24	15	156